

Prenumerata:

W Warszawie: rocznie rs. 6, półrocznie rs. 3, kwartalnie rs. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50. Dodatek na koszt administracyjnego wydania porannego miesięcznie kop. 10.

Za dwukrotne odnośnienie do domu dopłata prócz powyższego dodatku miesięcznie kop. 10.

Na prowincji i w Cesarstwie z jednorazową przesyłką: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25. Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 20.

Numer pojedynczy wydania porannego k. 3, wieczornego k. 5.

Dziś: Rajmunda i Ruiny.
Sobota: Idziecie Opatu.
Niedziela: Stefana Króla Węg.
Poniedziałek: Bronisławy P.

KURJER WARSZAWSKI.

Wydanie poranne.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY TRZECI.

Rękopisów nadsyłanych do redakcji nie zwraca się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godz. 8-jej rano do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-jej rano do 1-jej w południe.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 10.
Zachód " " 6 " 8.

Długość dnia godzin 13 minut 40.
Ubyło " " 3 " 59.

Adres redakcji „Kurjera Warszawskiego”: plac Teatralny Nr 5, dom W. L. Zabłockiej.

Ogłoszenia:

Reklamy: za jeden wiersz, pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitory pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 k.

Male ogłoszenia: za jeden wiersz pierwszy raz 2 kop., każdy następny raz 1½ kop.

Przewodnik adresowy: za 1 wiersz rocznie rs. 30. Ogłoszenia do „Przewodnika” przyjmuje wyłącznie Biuro Ogłoszeń Kąkajmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Wtorek: Rozalii P.
Środa: Wawrzyńca Biskupa,
Czwartek: Zachariasza Pror.
Piątek: Reginy Panny Męcz.

KALENDARZ.

Widowiska: Teatr letni (w ogrodzie Saskim): „Syn Giboyera”. — Teatr nowy (przy ulicy Królewskiej): „Ciurkiewicz czy Dziurkiewicz” i „Nocleg w Faulhorn”. (Godz. 8-ma wieczorem).

Pokój z Anamem?

Depesze urzędowe z Sajgunu donoszą, iż d. 29-go b. m. pełnomocnicy francuscy pp. Harmand i Chapeau podpisali w Hue traktat z nowym cesarzem, przyznający Francji protektorat nad Anamem, a oddający w stałe jej posiadanie Tonkin.

Na parę dni jeszcze przed tem korespondenci angielscy, którzy obsiedli, jak szarańcza, Kochinchinę francuską, aby czuwać w interesie swojego rządu nad każdym krokiem francuzów, donosili, że nowy cesarz uznał zwierzchnictwo Chin.

Już sama sprzeczność tych dwóch wiadomości, z których każda rości pretensje do zgody z prawdą, rzuca wątpliwe światło na położenie zagadkowe i tak szybkim rozpędem zmieniające swą formę.

Przypuściwszy zaś nawet, że ta zmiana frontu mogła dokonać się w ciągu 48 godzin pod grozą francuskich łodzi działowych, którym bez trudu przyszło rozsypać w puch stare, bambusami polatane fortyfikacje nad rzeką Hue — nasuwa się przecież pytanie, jak się na ten krok przymusowego poddania się cesarza Anamu zapatrywać będą w Pekinie?

Czyż dlatego generalissimus armii chińskiej targował się przez miesiące z panem Tricon, a markiz Tseng w Paryżu głosił na prawo i na lewo, że Chińczyk za żadną cenę nie zrzekną się swoich prastarych, historycznych praw do zwierzchnictwa nad Anamem, aby zapomnieć o tem po kilku wystrzałach artylerzystów francuskich?

Dyplomacja europejska nie lubi się kompromitować — czyżby tak łatwo przyszło skompromitować się dumnym, sztychającym z młodego wieku Europy mandarynom niebieskiego państwa?

Trudno zatem uwierzyć, aby w Pekinie przyjęto wiadomość o podpisaniu preliminarjów pokojowych

w Hue z małoduszną obojętnością i zgodzono się na rację faktów.

Preliminarja te zawierają warunek niezwłocznego wycofania wojsk anamitańskich z Tonkinu; w kilku tygodniach przeto „perla Anamu” uwieźlaby w sakwie francuskiej, gdyby świeżo zawarty traktat mógł być literalnie wykonany.

Chiny ujrzałyby się nagle w bezpośrednim sąsiedztwie z Francją, która zagroziłaby ich prowincjom południowym, jeżeli nie pod względem militarnym i politycznym, to przynajmniej handlowym.

Od północy Rosja naciska tak silnie na „mur chiński”, że ścianę jego oddawna już pryskają, od południa też samo ciśnienie rozpoczęłoby teraz usadowiona w Tonkinie Francja.

Czyżby dumnym mandarynom starczyło humoru na znoszenie z rezygnacją tego podwójnego nacisku?

Jeżeli nie, to w paryskich kawiarniach bulwarowych przedwcześnie obwołują tryumf pana Ferry i jego szerokich idei kolonialnych; wszakże dotąd nie wyjaśniono w Paryżu, co robiło pod Fukai o wycich 5,000 żołnierzy chińskich, przed którymi cofnąć się musiał rączę nogą „rekonesans” generała Bouet?

W Szanghaji twierdzą, że generał Li Hung Chang umieścił na granicy Tonkinu daleko więcej „pokarmu żywego” w tym rodzaju dla dział francuskich, a pokazuje się po pierwszym zetknięciu, że pokarm to twardy, żyłasty, i przelknąć go nie łatwo...

Zresztą wiadano o tem w Paryżu zapewne tak samo, jak w Europie, że nie pajęczynowe fortyfikacje stolicy Hue, wzniesione według systemów „świętej pamięci” w XVIII-ym wieku, ale „czarne” i „złote flagi” w Tonkinie postawią bataljonem francuskim opór, z którym się trzeba będzie policzyć na serio...

Można twierdzić przeto, że skoro francuzi w preliminarjach z dnia 29-go b. m. obiecują sobie dopiero pokonać owe „rozbójnicze” flagi na Czerwonej rzecze, to akurat są u samego początku tej akcji wojennej, której świetnym epilogiem mają być właśnie podpisane z emfazą zwycięzców owe preliminarja „pokoju”.

Mundus vult decipi!...

Br. Z.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Minister spraw wewnętrznych, hr. Tolstoj, według informacji Now., przyspiesza swój powrót z zagranicy o dwa tygodnie.

— Stosunek władz gminnych do szkół gminnych zwrócił na siebie uwagę ministerjum oświaty. Stwierdzono, iż w wielu miejscowościach władza lub rada gminna mieszka się bez żadnej potrzeby do czynności nauczycieli, sama wyznacza święta oraz często zbyt długie wakacje, strofuje nauczycieli, uszczupla fundusze, przeznaczone na utrzymanie szkółki itp. Takie mieszanie się władzy lub rady gminnej w sprawy szkół rzadko wychodzi dla tych ostatnich na pożytek, a nadto gminy częstokroć nie dbają o utrzymanie budynków szkolnych w należyтым porządku. Stosunek ten postanowiono ostatecznie zreformować przez wyjednanie od ministerjum spraw wewnętrznych rozporządzeń, zabraniających gminom mieszania się do spraw szkolnych, po za obrębem kwestyj czysto gospodarskich, czyli utrzymywania w porządku budowli szkolnych, wyznaczania opłat i t. d. Nie wolno także będzie gminom bez pozwolenia władz ministerjum oświaty czynić żadnych zmian w budżetach szkółek.

— Ministerjum spraw wewnętrznych roztrząsa projekt, według którego towarzystwa rolniczo-gospodarskie mają być zakładane nie w miastach, lecz przede wszystkim w powiatach.

— Departament rolnictwa i przemysłu rolnego wysłał specjalnego delegata, który w rozmaitych prowincjach państwa zbadać ma obecny stan gospodarstwa i przemysłu domowego wśród włościan.

— W ostatnim numerze Zbioru przepisów i rozporządzeń rządowych znajdujemy ostatecznie już zatwierdzone postanowienie w sprawie reformy sądowej, jaka ma być wprowadzona w 6-ciu gubernjach zachodnich z dniem 13-ym października r. b.

— Departament telegrafów zawiadamia, iż w m. Dzisiaj w gubernji wileńskiej została otwartą stacja telegraficzna dla korespondencji wewnętrznej, oraz iż na stacjach Bosy Bród i Kazacin w gubernji kijowskiej otwarto korespondencję międzynarodową.

PARYŻANIN.

KARTKA Z KRONIKI PARAFJALNEJ

przez

Włodęgo Skibę.

I.

„Ej! ty na szybkim koniu gdzie pędzisz,
[kozaczę?...”

Tak rozpoczął swój poemat Malczewski, tak i my dla efektu mamy prawo zacząć, chociaż Wasyl, który właśnie na stacji kolejowej Borki Wielkie dosiadł konia i puścił się w drogę ku Narajówce, a więc w stronę południowo-wschodnią, może tylko rysami twarzy, ale nie ubraniem, nieco przypominał kozaka, a zresztą nie miał ani konia bardzo szybkiego, ani tak znów na nim nie pędził.

Badźciebądź, czy koń z większym czy z mniejszym postępował pośpiechem, podróż Wasyla miała prawo nazywać się szybka, gdyż była dalszym ciągiem i dokończeniem wędrówki iskry elektrycznej z ulicy Kopernika we Lwowie do Narajówki na Podolu galicyjskiem.

Wasyl pełnił tym razem z amatorstwa obowiązek posłańca telegraficznego i wiózł z sobą starannie ukryty w zanadrzu zwitek papieru, na którego zewnętrznej stronie przyklejony był wąski pasek, z wydrukowanymi niebieską farbą za pomocą przyrządu Hughuesa, bez wszelkich akcentów, bo te w te-

legrafji nie uchodzą, wyrazami: „Horenski, Narajówka”.

Co się tam znajdowało wewnątrz tego zwitku, mało to obchodziło Wasyla. Dla niego głównie interesującym był dopisek z urzędu, umieszczony również na zewnętrznej stronie: „posłańcowi należy się 50 centów”. Dla tego dopisku jedynie Wasyl, niebardzo podobny do kozaka, na koniu niebardzo podobnym do szybkiego, podjął się, na propozycję urzędnika stacyjnego, wycieczki do Narajówki, do której osobiście nie miał żadnego interesu, ale do której drogie znalazł doskonałe.

Ujechawszy około pół mili, Wasyl ujrzał zdaleka ładny, niestary i dosyć z pańska wyglądający dwór w Narajówce, po za którym z jednej strony widać było szereg porządkowych zabudowań gospodarskich, a z drugiej ogród wielki, obfity w drzewa cieniste i starannie utrzymywany.

Dwór ten, zabudowania i ogród pięknie się rysowały na tle malowniczej ziemi podolskiej.

Przemówiwszy do konia kilka zachęcających wyrazów w jakimś zrozumiałem dla niego a z samych wykrzykników złożonym narzeczu, Wasyl szybko stanął przed dworem.

Domyślono się w nim widać posłańca, bo jeden ze służących wyszedł naprzeciw niemu.

— A z widki? — zapytał.

— Z Borków, wid telegrafu — odpowiedział Wasyl, dobywając z zanadru tajemnicze pismo.

Służący spojrzął na adres i zaniósł telegram panu.

Właścicielem Narajówki był pan Cezary Horyński, telegram był adresowany do niego.

Pomimo wielkiego rozpowszechnienia telegrafji w naszych czasach, niewszędzie jeszcze depesza telegraficzna jest pospolitą, codzienną zjawiskiem. Bywają parafje w których pojawienie się posłańca z telegramem przyjmowane jest z pewnym wzruszeniem. Elektryczność rzadko nawiedza te zaisza i gdy się pojawi, najczęściej niewesołe przynosi nowiny. Spada iskrą bez drutu i zapala słomianą strzechę, spływa po drucie i zawiadamia o śmierci albo ciężkiej chorobie osoby oddalonej a drogiej.

Pan Cezary Horyński, człowiek już niemłody, mogący mieć około lat pięćdziesięciu, silnie zbudowany, zdrowy, ogorzały, jak większa część naszej szlachty, prowadzącej czynne życie na wsi i nie bawiącej się w sybarytów i wielkich panów, z wyrazem dobroduszości w pełnej, okrągłej twarzy, z ruchliwymi oczyma, wielkimi wąsami i krótko strzyżonym włosiem, należał także do tych co jeszcze przy odbieraniu telegramu doznają pewnego wzruszenia.

Cokolwiek się tam mieścić mogło na tej tajemniczej, zaklejonej pieczęcią urzędową karcie, zawsze było coś niespodziewanego, a pan Cezary nie lubił niespodzianek, które w życiu sprawiają zamęt i bieg jego regularny z utartą wykrucaną koleją.

Ważyl telegram przez chwilę w rękę, jakby chciał z wagi jego treść zawartą odgadnąć, nareszcie zdecydował się, rozdarł pieczętkę przyklejoną, poniósł pismo do oczu i wpatrywał się w nie przez chwilę.

— **Decyzja.** Wskutek przedstawienia komisji emerytalnej ministerjum finansów wydało w tych dniach w ważnej kwestji dotyczącej wdów po emerytach decyzję, mogącą służyć za prejudykat w podobnych wypadkach. Dotąd, według przepisów obowiązujących, wdowa dla pozyskania emerytury po mężu powinna była złożyć między innymi świadectwo, iż z mężem swoim żyła wspólnie i nierozłącznie do samej jego śmierci. Taki przepis odbierał prawo do emerytury tym wdowom, które dla różnych powodów z mężami nie żyły. Uwzględniano jednak wyjątkowe wypadki, w których małżonkowie jakkolwiek nie mieszkali wspólnie z przyczyny interesów familijnych lub osobistych, pozostawali jednak z sobą w zgodzie, a rozłączenie czasowe było wypływem wspólnej dobrej woli. Obecnie trafił się wypadek, iż zażądała emerytury po mężu emerycie wdowa, która z mężem żyła w prawnej separacji, a zatem, z ducha powyższych przepisów, nie miała prawa do emerytury. Ministerjum jednakże wzięwszy pod uwagę przedstawienie komisji, a głównie wzgląd, iż separacja według orzeczenia sądowego nastąpiła z winy męża a nie żony, zdecydowało, iż wdowa nie utraciła praw nabytych przez służbę męża i pensja emerytalna, odpowiednio do przepisów, może być jej przyznana.

— **Nowy cmentarz** nabyty w r. z. w gminie Brudno został już w znacznej części oparkaniony i wysadzony szeregiem drzewek. W roku przyszłym zbudowaną będzie szosa od rogatki do cmentarza.

— **Na Pradze** przy ulicy Wołowej odbywają się dotychczas piątkowe targi na bydło krajowe. Właściciel bazaru urządzanego na Pradze pod nrem 150a oświadczył zarządowi miejskiemu gotowość odstąpienia miastu bezpłatnie placu przed swoim bazarem, jeżeli tam przeniesiony będzie wspomniany targ bydła. Celem zbadania miejscowości i zaopiniowania o ile dogodnym byłoby proponowane przeniesienie targu, wyznaczoną została z łona zarządu miasta osobna komisja.

— **W zarządach miejskim i policyjnym** poruszona została kwestja zamiany beczek drewnianych używanych do pożaru przez straż ogniową, na takie beczki żelazne. Złożona ze specjalistów komisja oświadczyła się stanowczo za żelaznemi, jako trwalszemi i więcej odpowiadającymi celowi. Na tej zasadzie magistrat wystąpił z przedstawieniem do władzy naczelnej o upoważnienie do zamówienia w jednej z tutejszych fabryk beczek żelaznych. Przy dyskutowaniu jednak tej kwestji w Petersburgu, ministerjum zażądało między innymi opinii miejscowego oberpoliemajstra, który nie zgadzał się z poglądem władz tutejszych i zaopiniował, iż beczki żelazne będą za ciężkie na parę koni, a zatem należałoby zaprzęgać do wozu po trzy konie lub też beczkę zaledwie do połowy napęlniać wodą. Wskutek tej opinii cały operat zwrócony został magistratowi dla poczynienia nowych spostrzeżeń, a ponieważ u nas spirytusy i wódki przewożą w beczkach żelaznych, zalecono więc przedsięwziąć na takich beczkach próby, z uwzględnieniem ulic brukowanych i niebrukowanych, oraz wagi 105½ pudów, jaką ma beczka straży ogniowej wraz z wozem.

— **Mieszkania.** Jakkolwiek w Warszawie nie

brak obecnie wszelakich lokali do najęcia, są jednak miejsca, w których o wynajęcie sklepu lub mieszkania odbywa się formalna licytacja. Najlepiej przekonał się o tem jeden z właścicieli nowobudującego się domu na Krakowskim-Przedmieściu, gdzie niektórzy z amatorów na lokale, zdeklarowali się zapłacić komorne, za pięć lat z góry! Szczęśliwy gospodarz...

— **Generał-gubernator warszawski**, jak donoszą *Nowosti*, wystąpił do ministerjum spraw wewnętrznych z podaniem o wyznaczenie dla wszystkich teatrów warszawskich subdyjumu na r. 1884-ty. Teatry w Warszawie korzystały dotąd z zapomogi rządowej od roku 1870-go, która początkowo wynosiła 60,000 rs., od roku zaś 1880 go 30,000 rs.

— **Z teatru.** P. Cieślińska, artystka teatru poznańskiego, wystąpi po raz pierwszy na scenie teatru letniego w „Przed śniadaniem” i „Prelegencie”. Następnie debiutować będzie w „Panu Damazym” i „Odecie”. — P. Wisnowska, która z powodzeniem występowała na scenie lwowskiej zakończy tam szereg swoich debiutów „Piękna” Okońskiego. — Józefina Reszkówna spodziewana jest z początkiem przyszłego miesiąca w Krakowie.

— **Sprawozdanie z tegorocznej wystawy żywego inwentarza**, ułożone na podstawie przez referentów delegacji sądzących, zredagowane przez referenta komisji wystawowej dra Sempołowskiego, wkrótce ukaże się w druku. Będzie to już trzecie z rzędu tego rodzaju wydawnictwo, stanowiące cenny materiał do historii hodowli inwentarza w Królestwie Polskim.

— **Sesja zgromadzenia drukarzy** odbędzie się w magistracie w dniu 15-ym września r. b., o godzinie 7-ej wieczorem.

† **Ks. L. Tracykiowicz.** W dniu 28-ym b. m., zszedł z tego świata ks. Leonard Tracykiowicz, kanonik honorowy podlaski, ostatnio kapelan powązkowski. Ks. Leonard zmarł we wsi Kozłów Biskupi pod Sochaczewem, gdzie bawił chwilowo u znajomego proboszcza dla poratowania zdrowia. Zgasły kanonik obowiązkami kapelana powązkowskiego pełnił przeszło lat 20 i cieszył się powszechnem poważaniem, na które, jako mąż głębokiej nauki, wiedzy i niezmiernie miły w obcowaniu zupełnie zasłużył. Po zmarłym pozostał bogaty księgozbiór dzieł treści duchownej bardzo rzadkich i cennych.

— **Nowe wybrki mody.**

W Berlinie, stosując się do zachcianki mody, damy, jak już wspominaliśmy, noszą „monokle” na podobieństwo bulwarowych elegantów.

Londyńskie piękności ubierają się w stroje wielce zbliżone do męskich.

W Paryżu wreszcie młode elegantki poczynają podierać się laskami...

Tutejsi koryfeusze mody zapewniają, iż emancypowana ta moda niezawodnie znajdzie poparcie pomiędzy naszymi damami.

Emancypowanemi — dodajemy z naszej strony.

— **Zdarza się.**

Przed laty kilkoma dwie młode panienki, opu-

szczając pensją, przyrzekły sobie, iż prosić się będą wzajemnie na swoje wesele...

Dziwnym trafem uroczystość ta wypadła dla obu w pierwszych dniach września, skutkiem czego, celem spełnienia danego słowa, jedna zdecydowała się odłożyć ślub na dni kilka.

Dodajmy, iż jedna z przyjaciółek kojarzy się w Marjampolskiem, druga pod Warszawą.

— **Co ich rozłączyło.**

W tych dniach pewna uboga młoda dziewczyna odmówiła ręki zamożnemu człowiekowi, będącemu stosunkowo dobrą partją, ponieważ nie chciał jej przyrzec odzwyczajenia się od... tabaki.

To było nad jego siły i to ich rozłączyło!

— **Bez tytułu (autentyczne).**

W dniu wczorajszym jakaś dama wychodziła z jednego ze sklepów na plac teatralny.

Nagle pobiła, chwytając się oburącz poniżej sarkafu i nie mogąc postąpić ani kroku naprzód.

Postawa damy zwróciła uwagę kilku przechodniów, którzy zatrzymali się sądząc, iż pomoc ich będzie potrzebna...

Dama blednąc i czerwieniąc się na przemian cofnęła się wstecz i oparła się o ścianę.

— Choleryna — szepnął jakiś wyleknioty meryt...

I gromadka mężczyzn rozpierzchła się na wszystkie strony.

Pozostała jakaś litościwa kobieta, która bez obawy podeszła do zmieszanej damy.

Po krótkim szepecie, kobieta pomogła damie przejść parę kroków do pobliskiej sieni.

Niedyskretna kobieta widząc zwrócone oczy reszty zaciekawionych przechodniów, wchodząc do sieni zawołała, aby ich uspokoić:

— Czego się państwo gapicie?... to nie żadna choleryna tylko krenolina!...

— **Z teki kolejarza.**

...Lokomotywa poruszana jest siłą pary — nasza awansy zaś siłą... protekcji...

...Nasza pensja to niby czerwony „halt-sygnał” na drodze do małżeństwa...

...Zły humor pana naczelnika, to także sygnał, ale... alarmowy...

...Uszkodzony wagon idzie do reperacji — uszkodzony konduktor do dymisji...

...Oficjalista od „breku” — ma wiele kłopotów w jaki sposób wyżywić się na „bruku”...

...Oszczędność kolejowa jest jak księga hebrajska — zaczyna się od strony niewłaściwej, bo od końca szarego...

— **Upodobanie.**

Na egzaminach w końcu roku szkolnego pewien młody gimnazista został przez profesorów... „zapomniany”, czyli krótko mówiąc nie otrzymał patentu.

Opiekun gorzkie mu ztąd czynił wyrzuty.

— Więć na cóż się zdało ośm lat nauki w gimnazjum?

— Na niewiele doprawdy! ja wiele nie mam upodobania do wyższych nauk...

— Możebyś się poświęcił handlowi?

— O nie!

— Może do fabryki jakiej masz ochotę?

— Nie!

nicoświecony mógłby to dziwnie zrozumieć, a tymczasem pan Cezary z całej francuszczyzny wiedział tylko tyle, że się nie tak czyta jak napisane.

ale znowu Kajetan, który czytać nie umiał, nie mógł wiedzieć o tym sekrecie.

Pomyślał sobie zatem pan Cezary:

— Cóż to szkodzi?... Czytajmy jak się da.

I poniosłszy telegram do oczu zaczął sylabizować jak po polsku, z telegramu, w którym, jak to zazwyczaj bywa w telegramach drukowanych za pomocą przyrządu Hughesa, znaki pisarskie miały swój własny odrębny system, krzyżykowy, gwiazdkowy, kropkowy, akcentów nad głoskami i pod głoskami.

nie było wcale, a wyrazy rozpadały się nieraz w środku najniepotrzebniej, ażeby się dalej trochę zlewać w jeden tam gdzie również tego nie było trzeba.

— „Jar riwe” — przesylabizował pan Horyński — no, gadajże co to jest „jar riwe”?

Kajetan powtórzył ten wyraz czy te wyrazy z dziwieniem, po swojemu, z pewną modyfikacją brzmienia jednej samogłoski:

— *Jarywe?*...

Zaczął się zastanawiać, szukać w pamięci, ale na próżno.

— Niestety, proszę jaśnie pana — rzekł — tego się właśnie zapomniało!

— Tego właśnie! — krzyknął z gniewem pan Horyński — tego właśnie! Niechże cię piorun spali z twoją francuszczyzną!

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Niewiele jednak dowiedział się z tego przeglądu.

Telegram był zredagowany po francusku, a pan Cezary, chociaż należał do inteligencji okolicznej, i chociaż obracał się w sferach wyższego obywatelstwa, w których francuz mógłby być jak u siebie w domu, nie był zupełnie tego języka świadomy, co niechaj mu nie będzie za straszną winę poczytanem, wiadomo bowiem, że umiejętność wyrażania się obcą mową niekoniecznie jest już wyższego ukształcenia i zdrowego rozumu barometrem.

— Śmieszna historia, ale gniewa zamiast bawić! — rzekł półgłosem łatwo zapalny a jeszcze łatwiej stygnący pan Cezary, z widocznym gniewem — zkad temu jegomości przyszła francuszczyzna do głowy?... Sprawa musi być pilna, kiedy telegrafuje, gdyby mu nie było pilno, toby napisał list... ale doskonale się wybrał!... Jestem sam w domu, *parle franse* nie umiem, a bab jak na złość z miasta nie widać!...

Włożył okulary, popatrzył jeszcze, ale wpatrywanie się ani o krok dalej nie posuwało sprawy.

Nagle pan Cezary, odwróciwszy wzrok od telegramu, spotkał oczyma służącego, który po oddaniu telegramu stał jeszcze, czekając znaku do odejścia.

— **Słuchaj-no, Kajetanie** — rzekł — to dobrze, że mi się przypomniało... ty podobno byłeś za granicą?

— Tak, proszę jaśnie pana — odpowiedział sługa — robił ta człowiek różne historie... był niby na wojnie, niby w lesie, a potem dostał się za granicę... Tam człowieka odstawili do Krakowa, po-

tem do Holomuńca, a potem do Meksyka, za morze. W Meksyku źle się działo, proszę jaśnie pana, ale jakoś, Bogu dzięki, człowiek nie zginął i dostał się do Paryża.

— Byłeś w Paryżu?...

— Było się, przez sześć lat, jaśnie panie.

— I umiesz po francusku?...

— Umie się, jaśnie panie... *Wuj, moście, że pe parle franse... wuj! że pe!* — odpowiedział Kajetan.

— A to wybornie się złożyło! — rzekł z zadowoleniem pan Horyński — kiedy tak to masz, przeczytaj!...

Kajetan w pierwszej chwili machinalnie wyciągnął rękę po telegram, ale ją nagle cofnął, nie biorąc podanego papieru.

— Ja myślałem — rzekł — że jaśnie pan tylko o gadanie pytał. We Francji, proszę jaśnie pana, gadało się dużo, ale nie czytało się nic.

Pan Cezary wybuchnął gniewem.

— Masz tobie! to ciemiega! nie umie czytać! — zawołał.

Pomysłowy Kajetan ośmielił się podać sposób ominięcia tej trudności.

— Byłaby na to rada, jaśnie panie — bąknął.

— Ciekawym jaka? — zapytał pan Cezary.

— Gdyby tak jaśnie pan przeczytał to się zaraz powie co znaczy każde słowo — podłóż ostrożnie sługa.

Pan Horyński znalazł się w trochę trudnem położeniu. Wstyd mu było przyznać się przed służącym, że po francusku czytać nie umie. Człowiek

—780—

Rozkład jazdy na drogach żelaznych.

POCIĄGI:	Odcin. Przych.	godziny i minut.
Warsz.-Wiedeńska:		
Pośpieszny 3 klasy	6 — r.	9 50 w.
Osobowy 3 klasy	11 10 r.	5 55 pp
Powysze pociągi łączą się z drogą łódzką.		
Kurjerski 2 klasy	9 15 w.	7 15 r.
Osob. miej. 3 kl. do Piotrkowa	7 — w.	10 10 r.
Warsz.-Bydgoska:		
Kurjerski 2 klasy	3 15 pp	2 45 pp
Osobowy 3 klasy	7 — r.	10 35 w.
Osob.-miej. 3 kl. do Kutna	4 20 pp	9 15 r.
Warsz.-Terespolska:		
Kurjerski 3 klasy	8 53 r.	7 14 w.
Pocztowy 3 klasy	4 5 pp	1 53 pp
Osobowo-towarowy	7 15 w.	7 53 r.
Warsz.-Petersburska:		
Kurjerski 2 klasy	10 13 r.	7 43 w.
Osobowy 3 klasy	6 48 w.	3 33 p.
Pocztowy 3 klasy	11 38 w.	9 8 r.
Nadwiśl. do Miawy:		
Osobowy	9 20 r.	7 58 w.
Pocztowy	6 25 w.	10 55 r.
Miejscowy do Nowo-Georgiewska	4 7 pp	9 17 r.
Nadwiśl. do Kowla:		
Osobowy	9 — w.	8 14 r.
Pocztowy	10 20 r.	6 58 w.
Towarowo-osobowy do Pila- wy	4 7 pp	10 10 r.

— **Statki parowe** odchodzą: Z Warszawy do Płocka codziennie (oprócz niedziel) o godz. 9 z rana. — Z Płocka do Warszawy codziennie (oprócz niedziel) o godzinie 6 z rana. — Z Nowej-Aleksandrii (Puław) do Sandomierza w poniedziałki, środy i piątki o godz. 5 m. 30 z rana. — Z Sandomierza do Nowej-Aleksandrii (Puław) we wtorki, czwartki i niedziele o godz. 5 z rana. — Statek pasażerski przybywający do Nowej-Aleksandrii (Puław) o godz. 1 po południu, łączy się z pociągami drogi żelaznej nadwiślańskiej odchodzącymi z Nowej Aleksandrii (Puław) o godz. 2 m. 32 po południu, a przybywającymi do Warszawy o godz. 6 m. 58 wieczorem.

Zginaj PIĘSEK

Włty, mały, łapki białe, ogon i uszy krótko obcięte, z białym tysem przez głowę. Znacząca odzyska nagrodą do hr. Zamyskiego, ulica Warecka № 9. 3471

Poudre Rosalbine

najnowszego wynalazku, wprowadzony w u-
życie w najmodniejszym Paryskim świecie,
sprętarowany na glicerynie, podług najści-
ślejszych higienicznych zasad **Puder Ro-
salbine**, najnowszy prawdziwy fenomen
w sztuce kosmetycznej, pokrywa twarz na-
turalną białością tak delikatną, że osoba u-
żywająca nie może być posądzoną o upię-
kszenie twarzy. Cena rs. 1, z puszką rs. 1
kop. 50. — **Perfumerja Renaissance, No-
wy-Swiat № 41 i u Leona Nowo-Senator-
ska № 4.** — 2045 —

Do sprzedania Pałac w mieście,

20 pokoi i salonów, park, łaki, oranżeria,
stajnia, wozownia i lodownia. Cena 12,000 rs.,
zadatk. rs. 5000. Folwark 90 mórg cena 11,000
rs. Folwark wólk 13, cena 16,000 rs., zadatk
3—4000. Folwark 14 wł., za wólkę 3,300 rs.,
zadatk 30,000 rs. Folwark 15 wł., za wólkę
2,000 rs. Bliższa wiadomość u administrow-
ra tegoż majątku V. Kroll, w Warszawie,
Królewska 3, miesz. 16 i w mieście Bełcha-
tów, przez Piotrków. 3425

20 rs. nagrody.

W d. 27 Sierpnia około 6 po południu, na
skwerze przed kościołem Ewangelickim skra-
dzionym został zegarek pamiątkowy. Fa-
bryka F. Patek, 11 rubinów № 41783, uszko-
dowane. — Zwraca się uwagę PP. Zegarmi-
strów. Ktoby posiadał wiadomość, zechce-
dać znać Elekoralna 43, miesz. 10. 3456

Ser śmietankowy.

Świeży transport sera śmietankowego z pier-
wszorządnej fabryki krajowej, nadszedł do
składu produktów spożywczych brata i siostry
Sachnowskich, przy ul. Świętokrzyskiej róg
Włodzimierskiej. 3461

Do najęcia przy ul. Chłodnej Nr 17,

5 pokoi z przedpokojem, kuchnią, spiżar-
nią, wygodną, ogródkiem od frontu, zlewem,
wodociąg; 4 pokoje z przedpokojem; 2 po-
koje z przedpokojem i 1 pokój z takimiż wy-
godami; w blizkości stacji tramwajów. 3447

160 rubli rocznie
trzy Pokoje, Przedpokój, Kuchnia,
(trzy wejścia), góra, piwnica, na parterze,
w domu murowanym, za Nowym - Grzybo-
wem, od 1-go Października r. b. do wynaj-
ęcia. — Wiadomość: Ciepła № 2 lit. A, dom
Rodzyna, lokalu № 20, 3-cie piętro. 3469

Przy familij polsko-francuzkiej, mieszka-
cej blizko ogrodu Saskiego.

DLA 2-CH MAŁYCH UCZNI
jest zaraz do wynajęcia **Pokój** obszerny o
2-ach oknach, zapewnia się opieką rodziciel-
ską, konwersacja francuzka, lekcje muzyki
na miejscu, życie zdrowe; warunki przystę-
pne. Wiadomość w Magazynie Francuzkim,
ulica Hr. Berga № 16. 2344R

Rs. 6,500.

Potrzebna suma 6,500 rs., do spłacenia ta-
kiejże sumy, mieszcząca się w pierwszej po-
łowie szacunku domu, przy ulicy Nowy-Swiat
Wiadomość Śliska № 5, miesz. 5. 3465

Z powodu wyjazdu do wynajęcia od św.
Michała 2318R

4 POKOJE,
przedpokój z kuchnią na 2 piętrze od frontu,
za rs. 450 rocznie, przy ul. Złotej № 3. Tamże
do sprzedania **kompletne urządzenie sa-
lonu**, jadalni, sypialni i kuchni, oraz porce-
lana, szkło francuzkie i w. i. Obejrzej mo-
żna do godz. 11 zrana i od 4—5 po połud.

MLEKO.

Zawiadamia się Szanownych Konsumentów
mleka, z zakładów p. **K. Henneberg**, iż
skład takowego otworzonym został w handlu
win i delikatosów **S. Strybel**, Królewska
№ 31, obok telegrafu. 3446

Maria Matuszewska

Przełożona pensji prywatnej żeńskiej
przy ulicy Leszno pod № 28, zawiadamia
Sz. Rodziców i Opiekunów, że zapis ucze-
nie tak miejscowych, jak przychodzących, od-
bywa się codziennie. Tamże przygotowują się
panienki do zdania egzaminu w gimnazjum lub
innych zakładach naukowych. Lekcje zaczy-
niają się 1 Września. 3046

Dla Rodziców i Opiekunów! Bazar Szkolny, 36, Krakowskie-Przedm. 36,

(wprost placu Saskiego, gdzie
skład win Simona i Steckiego),
oficyna prawa 1-e piętro.

Materiały Piśmienne i Rysunkowe, **Pasy,**
Czapki, Tornistry, całkowite ubrania
dla gimnazjistów, słowem wszystkie arty-
kuły dla uczniów potrzebne.
NE. Miesząc swój zakład w oficynie i na
piętrze, zatem nie placąc drogiego komorne-
go, a prztem sprowadzając towar ze źródeł,
jestem w możności sprzedawać wszystkie
przedmioty **po cenach bezwarunkowo**
najniższych. 2240

W. Holewiński.

Stajnia i wozownia

przydatna i na skład towarowy, do wynaj-
ęcia od 1 Września. Wiadomość w Kanto-
rze Najmu Powozów, Krakowskie-Przedmie-
ście № 7. Tamże do sprzedania para chomont
angielskich używanych i 4 koła. 3449

POTRZEBNY
Nauczyciel Filolog
z niemieckim językiem. Wynagrodzenie rs.
600. Adres. Płock. A. Ubysz. 3463

PRZEWODNIK ADRESOWY.

A P T E K I.

Eukaty B. dzierz. Sołtykiewicza. Graniczna 10.
Ekerkunst Leszno. fabr. wód min. sztucznych.
Karpiński W. Elekoralna 35.
Kucharzewski H. g. skł. wód min. Senator. 11.
Sztetner F. apteka dworu J. C. K. M.,
Krakowskie-Przedmieście 63.
Wenda i Wiorogórski, Krak.-Przedm. 47.
APTECZNE MATERJAŁY I SKŁADY FARB.
Lipiec M., Graniczna 14.

ARTYSTYCZNE ZAKŁADY.

Gorzelewski, Mazowiecka 11 malarnia porcel.
BLAWATNE TOWARY.
Erüner Ludwik Żel. Brama przy ogr. Saskim 2.
Jarzębski L., Nowy-Swiat 57. Towary tanie.
Rosenberg Żabia, wpr. br. ogr. Sask. sklep N 6.
Szyska i Ska. Żel. Brama, przy ogr. Saskim 2.

ERON I PATRONY.

Eekker K. & J., fabr. iskład hurt. (znaczn. rab.
hurt.) i detaliczny. Krak.-Przedmieście 33.
Ziegler Robert, fabr. iskład, największy wy-
bór. Znaczn. rabat hurtowy. Długa 29.

C U K I E R N I E.

Kwieciński E. Leszno 28, wars. fabr. czekolady

C Z Y T E L N I E.

Jeleniński J. Nowy-Swiat 4, Bielańska 9.
Kulikowska Kasylda, Elekoralna 7.

D E N T Y Ś C I.

Neumark H. Niecała 4fi Wierzbowa 3.
Neumark M. Tlomackie 9, dawn. dom Roelera

G A L A N T E R J A.

Blumenberg, d. Wernie, Kr. Prz. 85, d. Rezlara.
Straus A., Marszałk. 50a, zabawki i fajerwerki.
Wortman L. Wierzbowa 3, Miodowa 1.

G I L Z Y (fabryki).

Ozarow et Co., Chmielna 4, wprost Belle-Vue.

G O R S E T Y (fabryki).

Hachle Gustaw, skład gorsetów parys, try-
kotarzy i tiurniur, Świętokrzyska 11.
Marie, fabryka gorsetów, Niecała 1.
Steiner Wilhelm, największa parowa fabry-
ka gorsetów. Świętokrzyska 24.

H A F T Y SZWAJCARSKIE.

Górski A., Elekoralna 25, koronki, bawełny do
bawlni i znaczeń, sprzedaż hurt. i detalizna.

H E R B A T A (składy).

Willenkin L., Królewska 10, obok Giełdy.

J U B I L E R Z Y.

Arszagi Józef et Co., Wierzbowa 612 (n. 1).
Grodzicki Wacław, Krak.-Przedmieście 51.
Kalhorn A., Krakowskie-Przedmieście 77.
Korngold Naftal, Nalewki 10.
Radke G. & Żeliszewski A., Miodowa 2.
Losenband Stanisław, Nalewki 14.

KANTORY WEKSLU.

Neumark Gabrijel, Miodowa 3.

K A P E L U S Z E (fabryki).

Leonard, Miodowa 11, wyr. kraj. Ceny niskie.
Miodkowski Jan, Elekoralna 21, zagr. ikraj.
Truchliński W., Marszałk. 65, kapel. i czapki
Weigt T., Krak.-Przedm., róg Królewskiej wy-
bór kapelusze krajowe i zagraniczne.
Weigt T., ulica Długa, róg Miodowej, najtań-
sze i najlepsze kapelusze krajowe.
Wilfert L., Senatorska 2, kap. zagranicz. ikraj.

KAPELUSZE SŁOMKOWE (fabryki).

Dubrowitz Max, Świętojeńska 30.

KSIĘGARNIE I SKŁADY NUT.

Gebethner & Wolff, Krak.-Przedm. 15.
Orgelbrand Maur., N-Swiat 67, Senators. 22.
Sennwald Gustaw, Miodowa 4.

KSIĘGI HANDLOWE (fabryki).

Bock Artur, Warszawska fabryka ksiąg
handlowych. Bednarska 8.
Haempel & Ehring, Rymarska 8.
Kreusch Wilhelm, Żabia 4, główny skład
ksiąg buchalteryjnych, istniejący od 1828 r.
Winkler M., Tlomackie 9, księgi handlowe.

LAKIERY I FARBY OLEJNE (fabryki).

Karpiński i Leppert, Elekoralna 33.

LECZNICE DLA ZWIERZĄT.

Sienna 6a. Porady od 8 do 10 1/2 r. i od 2—5 popoł.

L I T O G R A F J E.

Bukaty i Ska, lit. pośpieszna, Świętojeńska 12a
Kohn Henryk, litogr. artyst., Elekoralna 3.

MASZYNY I ODLEWY (fabryki).

Berent T. & Adolph J., Wronia 33, Maszyny,
osie, sikawki, pompy, żaluzje (okienne).
Friedl, Werner i Lion, Wronia 34, Zakłady
mechanicz. Kottlarnia miedz. i żelaz. Odlewnia.
Gerlach & Co., Srebrna 8, maszyny pomocni-
cze dla fabryk i rzemiosł.

MATERJAŁY PIŚMIENNE.

Bazar szkolny, Krakowskie-Przedmieście
36, 1-e piętro w prawej oficynie.

M E B L E (magazyny).

Dzięgielewski J., Świętokrzyska 3, zakłady
stolarskie, tapicerskie i roboty dekoracyjne.
Fitzke Wilhelm, Nowy-Swiat 30.
Frumkin Bcia, Rybaki 10, największy wybór
wszelkich łóżek żelaznych, kołysek, me-
bli ogrodowych itp., po cenach niskich.
Globus P., Bielańska 5.
Mursztyna A., Bielańskiej 8, nowe uż. dek.
Otinowski T., Nowy-Swiat 38, Zakłady
stolarskie, tapicerskie i dekoracyjne,
oraz meble gotowe.
Piechowski i Ska, Marszałk. 60, róg Placu
Zielonego, meble nowe i używane, dekoracja.
Rahong K., N-Swiat 60, nowe uż. dekor. eg. 1845.
Tarnowski J. i Ska, Królewska 23, meble
wszelkiego rodzaju po cenach niższych.
Zalęski i Ska, Marszałk. 63, meble i rob. dekor.

MUSZTARDA (fabryki).

Arthur & Co., fabryka parowa, Leszno 1.
Szweitzer A., parowa fabryka, Królewska 19.
NACZYNNIA KUCHENNE I GOSPODARSKIE.
Bernstein A., Graniczna 9, meble żelazne.
Schreder E., plac Bankowy 31, róg Żabiej.

N I C I I N O R Y M B E R S Z C Z Y Z N A.

Frybes F., Żabia 4, sklep. 10, galanter. i guzikł.
Hackenberga i Legotko, wprost Reformatorów
Ludwig A., Senatorska 496, obok Penkall.
Klink A., Żabia 4, galanterja i guzikł.
Ritter F. & Co., Żabia 7, Pończochy i koronki.
Schiwuj H., N-Swiat 51, włóczki, rob. kanw.

O B U W I E D A M S K I E (fabryki).

Elechschmidt Stanisław, Obuwie dam-
skie, Nowy-Swiat 58 i Czysa 2.

O G L O S Z E N I A D O D Z I E N N I K I W.

Rajchman i Frondler, Senatorska 13.

O P T Y C Y.

Berenti Plewiński, Krak.-Przedm. 65.
Gerlach G. dawn. Krak.-Przedm. teraz Czysa 2.

P I E C E (fabryki).

Stalewscy A. E. (dawniej), Tamka 17.

P I E C E Z A G R A N I C Z N E.

Cohn & Leichtenritt, Orla 7, kominki, maj-
liki, posadzki z terakoty, rury gliniane.

P I O R A S T R U S I E (fabryki).

Gliwiec F., Senatorska 20, i fantaz., ceny niskie.
Sachs Emanuel, pierwsza warszawska fa-
bryka, Tlomackie 9, 1-sze piętro.

P I S M A P E R J O D Y C Z N E (redakcje).

Słownik geograficzny, Długa 47.
Rola, wydawca J. Jeleniński, Nowy-Swiat.

P Ł O T N A I B I E L I Z N A (magazyny).

Gałkowski L., Marszałk. 59a, róg Świętokrz.

Jankowski R., Krak.-Przedm. 15, dom Potocz-
Józef i Ska, Elekoralna 5. Cenniki wysłać gratis.
Straus L., Nowy-Swiat 43, pościel gotowa

P O Ń C Z O S Z N I C Z E W Y R O B Y (fabryki)

Hachle Gustaw Świętokrzyska 11.

P O Ś C I E L G O T O W A.

Chełstowski J., Czysa, hotel Europejski.
Jaworski Jan, Nowy-Swiat 67.

P O W O Z Ó W (fabryki).

Berger Karol, Leszno 6, wprost Rymarskiej.
Loretz F., Leszno 24.

P O W O Z Ó W N A J E M.

Dąbrowski Ignacy, Chmielna 10.
Hegner J., Nowy-Swiat 51, dom. St. Stadnicki.
Hotel Europejski, Krak.-Przedmieście.
Hotel Paryski, Bielańska 9.

R E S T A U R A C J E.

Herkulanum, Krak.-Przedm., róg Bednarsk.
Snowski Stanisław, Długa 17.
Tomasz Kosiński, (pierwszorządna) gabinety
z fortepianami, hotel Angielski.

S Z K Ł O, P O R C E L A N A, F A J A N S.

Chwastkiewicz F., Miodowa 1.
Madenberg B. Przejazd 9, nac. kuch. lampy.
Matczanow Michał, zimna 5, kryształ. szkła.
Petrych J. i Ska, Rymarska 2, róg Senatorsk.
Schiffner A., róg Senatorskiej i Bielańskiej.

S Z U W A K S U (fabryki).

Gliniński S., szuwaks, atrament, N-Swiat 57.

T A B A C Z N E W Y R O B Y (składy).

Greczny S., skład hurt. detal. Nowy-Swiat 35.
Podymowski Sł., skład hurt, Nalewki 14.

W I N A (składy hurtowe).

Dobrycz S. & C., dost. dw. JCKM, egz. od 1790.
WINA KRYMSKIE I KAUKAZKIE.

Stein Herman & C., Marszałkowska 53.
Zurabow J. Gr., Senatorska 25.

Z A P A Ł K I.

Bienkowski T., główna sprzedaż zapalek
A Nowakowski i Syn, Bielańska 3.

Z E G A R M I S T R Z E.

Gołombowski J., zeg. fach. Bielańska 1.
Zawistowski K., Wierzbowa, gmach teatr.

Z N A K I M E T A Ł O W E I P I S A N E (fabryki).

Bitschan P., Długa 47, i aparaty koscielne.
Poznański Józef, Długa 41.

Z E Ł A Z N E W Y R O B Y (składy).

Straus A., Długa 39, filja Marszałkowska 50a.